

Вимога 4.5. Стимулювання та забезпечення реалізації ініціатив організаційної доброчесності

3,212

Додаток 4

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Новопокровського опорного ліцею

Кристина ДЕГТЯРЬОВА

Наказ від 03.04.2026 № 34

НАПРЯМ 4: УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ ЛІЦЕЮ

У самооцінюванні за напрямом 4 «Управлінські процеси ліцею» взяли участь усі учасники освітнього процесу: 118 батьків (із них 117 заповнили анкети), 33 педагогічні працівники (100% участь), 48 учнів віком від 14 років (43 заповнені анкети), 2 представники психологічної служби (практичний психолог/соціальний педагог), 3 представники учнівського самоврядування, а також керівник і заступник керівника ліцею. Додатково було опрацьовано форму вивчення документації та форму спостереження за освітнім середовищем. Загалом у дослідженні взяли участь 201 респондент, що свідчить про достатньо високий рівень залученості учасників освітнього процесу до процедур самооцінювання.

Шкала визначення рівня якості освітньої діяльності

1,0 – 1,65	1,66 – 2,65	2,66 – 3,59	3,60 – 4,0
низький рівень	рівень, що вимагає покращення	достатній	високий

Напрямок 4 Управлінські процеси	Рівень(число)	Високий	Достатній	ВП	Низький
Вимога 4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань	2,694				
Вимога 4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	3,75				
Вимога 4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	3,597				
Вимога 4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії ліцею з місцевою громадою	3,027				

Вимога 4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	3,212				
--	-------	--	--	--	--

Аналіз анкетування показав, що педагогічні працівники, батьки та здобувачі освіти позитивно оцінюють організацію освітнього процесу, рівень комунікації та управлінські рішення адміністрації закладу. Відзначається достатній рівень відкритості та прозорості діяльності закладу, налагоджена взаємодія між учасниками освітнього процесу, а також системність у прийнятті управлінських рішень.

Разом з тим, за окремими показниками виявлено аспекти, що потребують удосконалення, а саме вимога 4.1.: Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань та вимога 4.4: Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії ліцею з місцевою громадою.

Зокрема, за вимогою 4.5 «Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності» отримано показник 3,21, що свідчить про достатній, але не високий рівень сформованості даного напрямку. Це вказує на необхідність посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед учасників освітнього процесу, удосконалення механізмів впровадження принципів академічної доброчесності та підвищення рівня відповідальності за їх дотримання.

У цілому результати самооцінювання свідчать про стабільне функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, проте потребують подальшого розвитку окремих напрямів управлінської діяльності.

Вимога 4.1 за напрямом 4. «Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань»

За результатами самооцінювання за вимогою 4.1, щодо наявності стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань Новопокровський опорний ліцей перебуває на достатньому рівні, окрім критерію 4.1.1., який потребує подальшого вдосконалення.

Критерій 4.1.1. «У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності» отримав оцінку 2 бали та вимагає покращення.

Критерій 4.1.2. «У закладі освіти річне планування роботи і відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії розвитку ліцею» - 2,78 балів, відповідає достатньому рівню, що свідчить про узгодженість річного планування зі стратегічними цілями закладу та наявність системи відстеження результативності виконання запланованих заходів. Водночас потребує вдосконалення системність аналізу виконання планів, підвищення якості моніторингу досягнутих результатів, а також більш чіткого визначення індикаторів ефективності та своєчасного коригування діяльності відповідно до отриманих результатів.

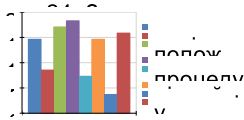
Критерій 4.1.3. «У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти» - 2,67 балів, відповідає достатньому рівню, що свідчить про наявність у закладі освіти системи самооцінювання та використання визначених процедур забезпечення якості освіти. Самооцінювання проводиться відповідно до затверджених підходів, результати аналізуються та враховуються у плануванні подальшої діяльності. Водночас є потреба у більш активному залученні всіх учасників освітнього процесу до оцінювання та використання отриманих результатів для підвищення якості освітньої діяльності.

Критерій 4.1.4 «У закладі освіти здійснюється планування та реалізація заходів для розвитку ліцею, його матеріально-технічної бази» - 3,33 бали — відповідає достатньому рівню. Це свідчить про те, що у закладі освіти здійснюється планування та реалізація заходів для розвитку закладу, його матеріально-технічної бази, проте існує потреба у підвищенні ефективності стратегічного планування, розширенні ресурсної бази та більш активному залученні учасників освітнього процесу до визначення пріоритетів розвитку.

У закладі освіти сформовано цілісну та структуровану стратегію розвитку, яка відповідає сучасним вимогам, має чіткі орієнтири та враховує думку учасників освітнього процесу. Процес її розроблення є колегіальним і відкритим, що позитивно впливає на ефективність реалізації стратегічних завдань.

Загалом результати самооцінювання за вимогою 4.1 демонструють, що у Новопокровському опорному ліцеї сформовано систему стратегічного планування та організації діяльності, яка в цілому забезпечує розвиток закладу та моніторинг виконання поставлених завдань на достатньому рівні. Разом із тим виявлено нерівномірність розвитку окремих складових: при наявності узгодженого річного планування, системи самооцінювання та здійснення заходів із розвитку матеріально-технічної бази, потребує суттєвого вдосконалення стратегічний компонент, зокрема оновлення та практична реалізація стратегії розвитку ліцею. Актуальними залишаються питання підвищення системності аналізу результативності діяльності, удосконалення механізмів моніторингу, чіткого визначення показників ефективності, а також розширення участі всіх учасників освітнього процесу у плануванні та оцінюванні діяльності закладу. Отримані результати визначають необхідність подальшого вдосконалення управлінських процесів з метою підвищення якості освітньої діяльності.

За результатами опитування щодо участі педагогічних працівників у розробленні внутрішніх документів ліцею встановлено, що найбільша частка педагогів брала участь у розробленні правил внутрішнього розпорядку (близько 18%) та положення про академічну доброчесність (приблизно 17%). Значна кількість опитаних долучалася до створення річного плану роботи закладу (близько 15%) та антибулінгової програми (близько 15%). У розробленні освітньої програми взяли участь близько 9% педагогів. Найменше педагогічних працівників долучалося до створення процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти (близько 7%) та стратегії розвитку ліцею (приблизно 4%). Водночас близько 16% опитаних зазначили, що не брали участі у розробленні жодного з документів.

За результатами опитування батьків встановлено, що більшість із них обізнані з основними документами та напрямками діяльності ліцею, зокрема зі стратегією розвитку. Батьки в цілому позитивно оцінюють організацію освітнього процесу та рівень комунікації з адміністрацією і педагогічними працівниками.

Разом з тим, частина опитаних зазначає про недостатню поінформованість щодо окремих управлінських рішень та можливостей долучення до їх обговорення. Також не всі батьки брали участь в анкетуваннях чи обговореннях, що свідчить про потребу активізації їх залучення.

Вимога 4.2 за напрямом 4. «Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм»

За результатами самооцінювання освітньої діяльності за вимогою 4.2 Новопокровський опорний ліцей демонструє високий рівень формування відносин довіри, прозорості та дотримання етичних норм, що підтверджується отриманими балами за всіма критеріями. Це свідчить про ефективну управлінську діяльність і достатню відкритість закладу, водночас зберігається потенціал для подальшого вдосконалення окремих напрямів.

Критерій 4.2.1. «Керівник ліцею, його заступники сприяють створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію учнів, їх батьків, педагогічних та інших працівників ліцею та взаємну довіру» - 3,83 бали, що відповідає високому рівню. Це свідчить про те, що адміністрація закладу (керівник та його заступники) загалом ефективно сприяє

створенню психологічно комфортного середовища. Учасники освітнього процесу відчувають підтримку, налагоджена конструктивна взаємодія між учнями, батьками та педагогічними працівниками. Разом із тим, наявність не максимального балу вказує на доцільність подальшого вдосконалення окремих аспектів комунікації та зміцнення довіри.

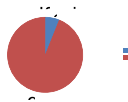
Критерій 4.2.2. «Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах» - 3,667 бали, що також відповідає високому рівню. Це означає, що заклад відкрито та системно оприлюднює інформацію про свою діяльність на загальнодоступних ресурсах. Громадськість має доступ до основної інформації, що забезпечує прозорість роботи закладу.

У ході аналізу стратегії розвитку Новопокровського опорного ліцею встановлено, що документ розроблено відповідно до вимог, схвалено педагогічною радою та затверджено засновником. Стратегія містить чітко визначені цілі та напрями розвитку, враховує особливості діяльності закладу, включає визначені місію та візію, а також результати SWOT-аналізу ресурсів. Кожна стратегічна ціль конкретизована через перелік кроків для її досягнення, що свідчить про системний і цілеспрямований підхід до планування розвитку закладу.

За результатами опитування практичного психолога / соціального педагога встановлено, що учасники освітнього процесу активно звертаються за психологічною та соціально-педагогічною підтримкою. Найбільш поширеними є питання, пов'язані з самореалізацією, міжособистісними стосунками, емоційним станом і самооцінкою, а також проблемами в родині та випадками булінгу. Окрему категорію становлять звернення щодо соціального статусу. Це свідчить про довіру до фахівців психологічної служби та актуальність їх діяльності в закладі освіти.

За результатами опитувальника заступника керівника ліцею, виявлено, що у ліцеї налагоджено ефективну комунікацію між усіма учасниками освітнього процесу. Взаємодія здійснюється через сучасні цифрові засоби (месенджери, телефонний зв'язок), а також через індивідуальні консультації та посередництво класних керівників. Такий підхід забезпечує оперативність обміну інформацією, доступність комунікації та своєчасне реагування на потреби учасників освітнього процесу. Адміністрація закладу забезпечує постійний зворотний зв'язок з учасниками освітнього процесу, перебуваючи на зв'язку упродовж усього часу та оперативно реагуючи на звернення відповідно до їх змісту.

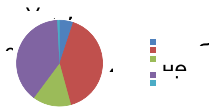
За результатами опитування педпрацівників встановлено, що переважна більшість позитивно оцінює рівень відкритості керівництва ліцею: 94% респондентів відповіли «так», ще 6% – «переважно так». Це свідчить про сформовану атмосферу довіри та доступність адміністрації до спілкування.

Щодо співпраці між керівництвом і педагогічними працівниками та забезпечення зворотного зв'язку, 85% опитаних зазначили «так», а 15% – «переважно так», що підтверджує налагоджену ефективну взаємодію та підтримку професійної діяльності педагогів. 64% педагогічних працівників впевнено зазначають можливість вільно висловлювати власну думку, тоді як 36% обрали відповідь «переважно так». Це свідчить про достатній рівень демократичності управління та сприятливий психологічний клімат у колективі. Водночас 82% респондентів зазначили, що розбіжності між педагогічними працівниками та керівництвом вирішуються конструктивно («так»), 15% – «переважно так», і лише 3% – «переважно ні».

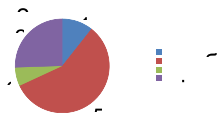
Отримані результати підтверджують ефективність управлінських підходів у врегулюванні конфліктних ситуацій. У цілому результати опитування свідчать про високий рівень довіри, відкритості та партнерської взаємодії між керівництвом і педагогічним колективом, що сприяє формуванню позитивного психологічного клімату в закладі освіти.

За результатами опитування батьків встановлено, що більшість дітей ідуть до ліцею з радістю, водночас 14% не проявляють особливих емоцій, 5% — здебільшого не хочуть і 1% — пригнічені; серед причин небажання відвідувати школу батьки найчастіше зазначають інші фактори, а також взаємини з однокласниками та учнями школи, рідше — упереджене ставлення. Більшість батьків (84%) відзначають, що їм вдається досягати взаєморозуміння з керівництвом закладу, комунікація здійснюється переважно через усні звернення та соціальні мережі, рідше — письмово чи через сайт. Також 64% опитаних вважають, що школа завжди враховує думку батьків під час прийняття управлінських рішень, ще 31% — частково, що свідчить про достатній рівень відкритості закладу та налагоджену взаємодію з батьківською громадськістю.

За результатами опитування здобувачів освіти встановлено, що більшість учнів відвідують ліцей з позитивним настроєм: 57% — здебільшого охоче, 26% — із радістю, водночас 11% — здебільшого неохоче і 6% — не хочуть відвідувати школу.

Серед причин небажання найчастіше зазначають велике навчальне навантаження (зокрема значну кількість занять і великий обсяг домашніх завдань), необхідність рано вставати, окремі складні предмети, а також інші індивідуальні фактори. Разом із тим більшість учнів почувуються в закладі освіти безпечно та психологічно комфортно: 48% — повністю комфортно, 46% — переважно комфортно, і лише 7% відчують певний дискомфорт, що свідчить про загалом сприятливе освітнє середовище.

Вимога 4.3 за напрямом 4. «Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників»

Критерій 4.3.1. «Керівник ліцею формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми» - 4 бали, що відповідає високому рівню. Це свідчить про те, що керівник закладу ефективно формує кадровий склад, забезпечує залучення кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітніх програм. Кадрова політика є цілеспрямованою, системною та відповідає потребам ліцею.

Критерій 4.3.2. «У закладі освіти створено умови, які мотивують педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності» - 3,167 бали, що відповідає достатньому рівню. Це свідчить про те, що в закладі створено умови для мотивації педагогічних працівників до професійного розвитку, підвищення якості освітньої діяльності та впровадження інновацій, однак наявний потенціал для посилення стимулювання та розширення можливостей для самореалізації педагогів.

Критерій 4.3.3. «У закладі освіти створено умови, які сприяють підвищенню кваліфікації педагогічних працівників» - 3,625 бали, що відповідає високому рівню. Це свідчить про створення належних умов для підвищення кваліфікації педагогічних працівників, їх професійного зростання та безперервного розвитку. Водночас отриманий бал вказує на можливість подальшого вдосконалення окремих аспектів організації підвищення кваліфікації.

У ході аналізу тарифікаційних списків та кадрової документації встановлено, що штат ліцею укомплектовано повністю, вакантні посади відсутні. Це свідчить про ефективну кадрову політику та належний рівень забезпечення освітнього процесу педагогічними працівниками. Разом із тим виявлено наявність окремих педагогічних працівників, які працюють не за фахом, проте вони проходять курси підвищення кваліфікації або здобувають відповідну освіту, що свідчить про системну роботу адміністрації щодо приведення кадрового складу у відповідність до вимог законодавства. За результатами опитування керівника ліцею підтверджено відсутність вакантних педагогічних посад, що узгоджується з даними документації. У цілому результати свідчать про стабільний кадровий склад, належну організацію роботи з персоналом та забезпечення умов для професійного розвитку педагогічних працівників.

Вимога 4.4 за напрямом 4. «Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії ліцею з місцевою громадою»

За критерієм 4.4.3 (3,778) заклад освіти демонструє високий рівень. Це свідчить про ефективне створення умов для розвитку громадського самоврядування, активну участь здобувачів освіти у прийнятті рішень та формування у них громадянської відповідальності. Такий результат вказує на позитивний досвід, який доцільно поширювати й на інші напрями діяльності закладу.

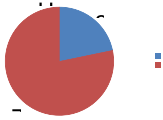
За критеріями 4.4.1 (3,333), 4.4.4 (2,857) та 4.4.5 (3,08) заклад освіти демонструє достатній рівень. Це свідчить про те, що в цілому створено умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу, розвитку громадської активності та врахування вікових особливостей учнів. Освітній процес організовано відповідно до потреб здобувачів освіти, однак окремі напрями потребують подальшого вдосконалення для підвищення ефективності.

Критерії 4.4.2 (2,556) та 4.4.6 (2,556) віднесено до рівня, що потребує покращення. Це свідчить про недостатній рівень врахування пропозицій учасників освітнього процесу під час прийняття управлінських рішень, а також про необхідність посилення роботи щодо створення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів. Дані напрями потребують більш системного підходу та активнішого залучення всіх учасників освітнього процесу.

За результатами опитування 90% батьків зазначили, що права учасників освітнього процесу практично не порушуються, а 10% вказали, що поодинокі випадки виникають, але вирішуються.

85% педагогів підтверджують, що їхні права в закладі дотримуються, ще 15% обрали відповідь «переважно так», що свідчить про загалом позитивну ситуацію.

За результатами опитування здобувачів освіти більшість (78%) зазначають, що їхні права у закладі освіти дотримуються, ще 22% — «переважно так», що свідчить про загалом безпечне та сприятливе освітнє середовище.

Водночас серед поодиноких випадків порушень учні звертають увагу на ситуації, пов'язані з образами чи негативними висловлюваннями, порушенням права на об'єктивне оцінювання та приватність, а також зазначають інші причини, що свідчить про необхідність посилення профілактичної та роз'яснювальної роботи.

Вимога 4.5. за напрямом 4. «Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності»

Критерій 4.5.1. «Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності» - 3,8 бали, що відповідає високому рівню. В закладі системно впроваджується політика академічної доброчесності, дотримуються відповідні принципи та правила всіма учасниками освітнього процесу. Такий результат засвідчує сформовану культуру академічної доброчесності та належну організацію роботи у цьому напрямі.

Критерій 4.5.2. «Керівник ліцею і його заступники сприяють формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції» - 2,625 бали, що відповідає рівню, який потребує покращення. Та означає, що робота адміністрації щодо формування негативного ставлення до корупції серед учасників освітнього процесу здійснюється, однак не є достатньо системною та ефективною. Отриманий результат вказує на необхідність посилення просвітницької діяльності, впровадження додаткових заходів та підвищення уваги до даного питання.

Відповідно до форми вивчення документації у Новопокровському опорному ліцеї наявна належна нормативна база щодо забезпечення академічної доброчесності. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти та положення про академічну доброчесність містять визначені механізми її забезпечення, порядок виявлення та встановлення фактів порушення, а також передбачають види відповідальності педагогічних працівників і учнів за конкретні порушення. У річному плані роботи закладу передбачені заходи, спрямовані на формування академічної доброчесності, які реалізуються на практиці. Крім того, здійснюється системна робота з підвищення кваліфікації педагогічних працівників з даного питання.

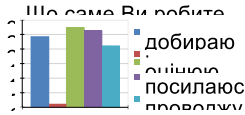
За результатами опитування керівника ліцею встановлено, що в закладі створено відповідний наказ, який регламентує заходи щодо дотримання академічної доброчесності. Педагогічні працівники постійно проводять інформаційно-роз'яснювальну роботу з учнями, акцентуючи увагу на недопустимості списування та плагіату, а також організують профілактичні заходи.

Представники учнівського самоврядування зазначили, що в закладі систематично проводяться заходи щодо дотримання норм академічної доброчесності. Учнів постійно інформують про правила чесного навчання, пояснюють важливість самостійного виконання завдань та роботи з інформаційними джерелами. З цією метою організуються відеолекторії, години спілкування, лекції, виховні години та тренінги.

Результати опитування свідчать, що серед здобувачів освіти переважна більшість (86,96%) зазначає, що бесіди про академічну доброчесність проводяться регулярно, тоді як 8,7% вказують на їх нерегулярність, а лише 2,17% — що такі заходи не проводяться або проводяться лише на початку навчального року.

Водночас опитування педагогічних працівників показало, що найпоширенішими практиками забезпечення академічної доброчесності є оцінювання результатів навчання з урахуванням недопущення списування (близько 27%) та посилення на джерела інформації (приблизно 26%), також значна частина педагогів добирає індивідуальні завдання (близько 24%) і проводить роз'яснювальні бесіди з учнями та батьками (близько 21%), тоді як інші підходи використовуються мінімально.

Загалом, у закладі освіти створено сприятливі умови для формування академічної доброчесності, а робота в цьому напрямі є системною, цілеспрямованою та охоплює всіх учасників освітнього процесу.

Висновки

За результатами самооцінювання встановлено, що управлінські процеси у ліцеї загалом функціонують на достатньому та високому рівнях, забезпечуючи ефективну організацію освітнього процесу, відкритість, прозорість управління та позитивний психологічний клімат серед учасників освітнього процесу; особливо високими є показники довіри, комунікації та кадрової політики, що свідчить про стабільність і системність управління, водночас виявлено окремі напрями, які потребують удосконалення, зокрема стратегічне планування розвитку закладу, посилення участі всіх учасників освітнього процесу у прийнятті управлінських рішень, розвиток людиноцентризму та індивідуальних освітніх траєкторій, а також підвищення ефективності роботи щодо формування негативного ставлення до корупції і подальше вдосконалення політики академічної доброчесності.

Рекомендації:

1. Адміністрації ліцею:

- 1.1. Удосконалити та оновити стратегію розвитку закладу з чітким визначенням індикаторів ефективності та механізмів моніторингу її реалізації.
- 1.2. Забезпечити ширше залучення педагогів, учнів і батьків до прийняття управлінських рішень та обговорення важливих питань діяльності закладу;
- 1.3. Посилити роботу щодо впровадження людиноцентричного підходу, зокрема створення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів.
- 1.4. Активізувати просвітницьку діяльність щодо формування негативного ставлення до корупції серед усіх учасників освітнього процесу.

1.5. Удосконалити систему внутрішнього моніторингу якості освіти та аналізу результатів діяльності.

2. Педагогічним працівникам:

2.1. Активніше долучатися до розроблення стратегічних і внутрішніх документів закладу.

2.2. Впроваджувати індивідуалізований підхід до навчання та підтримувати розвиток освітніх траєкторій учнів.

2.3. Посилювати роботу з формування академічної доброчесності та правової культури учнів;

2.4. Використовувати різноманітні сучасні методи оцінювання для запобігання порушенням академічної доброчесності.

2.5. Сприяти створенню відкритого, партнерського освітнього середовища через активну комунікацію з учнями та батьками.